

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **E., s. r. o.**, zastoupeného advokátkou JUDr. Svatavou Míčkovou, se sídlem AK Palackého 11, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2005, č. j. 30 Ca 119/2005 - 7,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2005, č. j. 30 Ca 119/2005 – 7 **se z r u š u j e** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení výše označeného usnesení Krajského soudu v Brně (dále „krajský soud“), kterým byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2004, č. j. ODSČ 70001-H-175/2004 ve věci nařízení obnovy řízení. Žalobu podanou proti správnímu rozhodnutí krajský soud odmítl, když dospěl k závěru, že v daném případě se nejedná o rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že rozhodnutím žalovaného byl zkrácen na svých právech, a to tím spíše, když obnova řízení byla nařízena již po uplynutí jak subjektivní, tak i objektivní lhůty zákonem stanovené. Tyto lhůty jsou přitom nepřekročitelné a jejich zmeškání nelze prominout. Návrhu, který byl podán, neměl tedy správní orgán vyhovět

a neměl řízení zahajovat. Krajský soud žalobu odmítl, aniž odůvodnil, proč nepovažuje rozhodnutí ve věci stěžovatele za rozhodnutí naplňující podmínky ust. § 65 s. ř. s.

Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení z důvodu uplatněného ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud předesílá, že v případě řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu, kterým byl odmítnut návrh na přezkoumání rozhodnutí ve správním soudnictví, není a ani nemůže být předmětem kasačního řízení posouzení zákonnosti postupu žalovaného, ale toliko ta skutečnost, zda krajský soud nepostupoval v rozporu se zákonem, odmítl-li přístup stěžovateli k soudu a odepřel mu ústavně garantované právo na spravedlivý proces.

Ze spisového materiálu vyplynulo:

Magistrát města Brna rozhodnutím ze dne 17. 12. 2004, č. j. ODSČ 70001-H-175/2004, nařídil obnovu řízení ve věci schválení technické způsobilosti k provozu na pozemních komunikacích jednotlivě dovezeného vozidla tov. značky VW TRANSPORTER, bílé barvy, číslo karoserie (VIN) WV2ZZZ70Z2H033836. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání s odkazem na ust. § 63 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, dle kterého je možno podat návrh na obnovu řízení do tří měsíců ode dne, kdy se účastník řízení o důvodech obnovy dozvěděl, nejdéle však do tří let od právní moci rozhodnutí. odvolání žalovaný zamítl. Žaloba podaná u krajského soudu byla poté odmítnuta.

Krajský soud v odmítavém usnesení dospěl k názoru, že ve věci je napadeno rozhodnutí o nařízení obnovy řízení, které však není konečným rozhodnutím ve věci samé. Uvedl současně, že v obnoveném řízení bude vydáno nové rozhodnutí ve věci samé, které bude moci žalobce napadnout správní žalobou, a které bude konečným rozhodnutím ve věci samé (přitom se odvolal na usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 31/95). Krajský soud tedy dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

K otázce povahy rozhodnutí, kterým byla nařízena nebo k návrhu účastníka povolena obnova správního řízení, se vyslovil rozšířený senát, kterému byla nyní rozhodujícím senátem věc předložena, v usnesení ze dne 26. 6. 2007, č. j. 5 As 13/2006 - 46. Dospěl přitom k závěru, že:

„Rozhodnutí“, které lze napadnout žalobou v řízení podle § 65 s. ř. s., je stabilní judikaturou charakterizováno tím, že bez ohledu na svou formální podobu zasahuje do subjektivních práv fyzické nebo právnické osoby ať již způsobem konstitutivním nebo deklaratorním (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Ten, kdo tvrdí, že takové rozhodnutí přímo zasáhlo do jeho práv (stanovilo mu povinnosti), je oprávněn k žalobě. Podle § 65 odst. 1 je dále k žalobě legitimován také ten, kdo tvrdí, že v řízení předcházejícím vydání rozhodnutí, jímž mu bylo zasaženo do práv byla porušena jeho práva procesní. Při posuzování otázky, zda také rozhodnutí, jímž se obnova řízení nařizuje či povoluje (v řízení o povolení obnovy,

iudicium rescindens), je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1, je tedy třeba zkoumat, zda tu jsou nějaká práva, do nichž takové rozhodnutí zasahuje či zasáhnout může.

Otázku lze rozdělit na dvě podotázky: poprvé, zda tu pojmově jsou nebo nejsou subjektivní práva hmotného charakteru, do nichž nařízení (povolení) obnovy může zasáhnout přímo (stanovit povinnost, které tu předtím nebylo, odejmout existující právo); podruhé, zda tu lze tvrdit ukrácení na právech procesních, majících ve svých důsledcích vydání rozhodnutí, jímž se do práva či povinnosti zasahuje.

K otázce subjektivního hmotného práva:

Z ustanovení § 63 odst. 5 spr. ř. (1967) *in fine* plyne, že nebylo-li rozhodnutí dosud vykonáno, nastává ze zákona odklad jeho vykonatelnosti. (Podobnou úpravu obsahuje i nový správní řád z r. 2004 v ustanovení § 100 odst. 6). Tedy i v řízení, jímž je obnova řízení povolena či nařízena, pojmově k zásahu do práv dojít může. Je pak třeba zkoumat případy, kdy takový zásah skutečně nastává.

Pojem „vykonatelnosti“ nemůže být vyčerpán jeho zúženým ztotožněním s exekucí proveditelností, tedy nuceným výkonem povinnosti z rozhodnutí plynoucí veřejnou mocí. Jde i o případy, kdy subjektivní právo, rozhodnutím založené či autoritativně deklarované, vykonává subjekt práva sám ve svůj prospěch. Veřejná moc v takovém případě sama nepečuje o to, aby právo (na rozdíl od povinnosti) bylo vykonáno, ale poskytuje ochranu proti tomu, kdo by z rozhodnutí oprávněného ve výkonu jeho práva rušil. Tak například právo stavět plynoucí ze stavebního povolení vykonává ten, komu bylo povolení vydáno, anebo – jako v posuzované věci - rozhodnutí o technické způsobilosti vozidla k provozu - vykonává oprávněný tím, že takové vozidlo po právu provozuje na veřejných komunikacích. Proto i odklad vykonatelnosti nastalý ze zákona při povolení nebo nařízení obnovy řízení nesistuje pouze exekucí proveditelnost v úzkém smyslu slova „vykonatelnost“, ale v případech právě zmíněných zasahuje právní sféru oprávněného potud, že právo, dosud pod sankcí veřejné moci vykonávané, vykonávat nadále nelze (ve stavbě nelze pokračovat, vozidlo nelze na komunikaci provozovat). Nic na tom samozřejmě nemění to, že původní opravňující rozhodnutí je i nadále v právní moci a bude nebo může být odstraněno teprve v další fázi řízení obnoveného (*iudicium rescissorium*) vydáním nového rozhodnutí o věci samé.

K tomu se ostatně shodně vyjádřila i dřívější judikatura (srv. např. Výběr soudních rozhodnutí ve věcech správních, rozhodnutí č. 114/1996); na jejích závěrech lze setrvat.

Lze k tomu uzavřít, že je-li povolena nebo nařízena obnova řízení ohledně opravňujícího rozhodnutí (např. souhlas, schválení, povolení, koncese), dochází tu k zásahu do práva oprávněného subjektu, spočívajícímu v tom, že oprávněný od právní moci povolení nebo nařízení obnovy nemůže takové právo vykonávat, jeho činnost se stává protiprávní.

Proto v takových případech při podání žaloby bude podmínka „zásahu do práva“ ve smyslu § 65 splněna a žalobní legitimace tu bude dána.

Tyto závěry se ale neuplatní tam, kde povolení či nařízení obnovy nemá odkladný účinek ze zákona ve smyslu § 63 odst. 5 spr. ř. z r. 1967 nebo § 100 spr. ř. z r. 2004, jinak řečeno tam, kde vykonatelnost rozhodnutí vůbec (pojmově) nepřichází v úvahu. Půjde tu o případy, kdy se rozhodnutí vůbec nevykonává (ani exekučně, ani vlastní činností

účastníka řízení). Sem patří typově především rozhodnutí, jímž se někomu odnímá dříve udělené oprávnění, a také tzv. „negativní“ rozhodnutí: odmítá se zapsat určitá skutečnost do veřejného registru, žák se nepřijímá na školu atd.; právní účinky takových rozhodnutí nastaly právní mocí rozhodnutí vydaného ve věci samé, žádný další úkon k nástupu právních účinků není třeba, a nařízením či povolením obnovy se tomto právním stavu nic nezměnilo. Tato rozhodnutí jsou tedy v jistém smyslu „vykonána“ *eo ipso* tím, že rozhodnutí nabylo moci práva, stalo se právem. Ani případným povolením či nařízením obnovy řízení v takových případech tu odložit není co, odklad vykonatelnosti je tu pojmově vyloučen a zkrácení na právech ve smyslu shora uvedeném tu nenastane.“

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v projednávané věci bylo nařízením obnovy správního řízení zasaženo do již nabytého práva stěžovatele, a proto se jedná o „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a jeho přezkoumání ke správní žalobě je přípustné.

Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému usnesení krajského soudu postupem podle ust. § 110 odst. 2 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu